

bedre os, det vide vi nok — heller ikke i, at Folketinget paa ethvert Omraade kan have den største Indsigt — det er jo umuligt — men simpelt deri, at Folketinget er Oppositionen. Oppositionen er den Faktor i Statslivet, som er kaldet til at udøve Kritiken. Naar Folketinget forsømmer denne sin Op-gave, kommer det til at bære Skammen derfor, og med fuld Føje. Man kan ikke vente af en Minister, at den kritiske Sans overfor de Forslag, han forelægger Repræsentationen, skal være det mest fremtrædende. Enhver Minister er besjælet af en naturlig og hæderlig Uergerrighed efter at se sit eget Navn udødeliggjort i Lovtidenden; denne Trang til Udødelighed skærper ikke det kritiske Blik. En Minister er desuden overhængt af alle mulige Anmodninger; der trækkes i ham og hales i ham fra alle Sider; Handelsstand og Landbrug og Haandværk, Kjøbenhavn og Købstæderne, Syder og Mønbøer — alle ere vi enige om at sige til Ministeren: Kom og gør det eller det for os. Det er da meget naturligt, at en dygtig og elskværdig Minister gør sit bedste for at imødekomme alle disse Anmodninger, der stilles til ham. Men det bliver Folketingets Sag at veje Forslagene og se efter, som de ere henstatsmæssige og vel gæmmentænkte i enhver Henseende; gøre vi ikke det, saa er det os, der faa Skammen og Ansvaret derfor. — Og lad mig saa hertil endnu føje en Ting, som vi i denne Sammenhæng lige saa gerne ærlig kunne sige til hinanden. Det er, at denne Sag, som jo dog først og fremmest vedrører Kjøbenhavns Handelsstand, høres ikke frem af en stærk og enstemmig Opinion fra denne den kjøbenhavnske Handelsstands Side. Der er indenfor Handelsstanden nogle, som ere særdeles ivrige for Sagens Gennemførelse, som gerne selv ville knibe Øjenene til for de mulige Mangler, og som forlange, at Forslaget skal tages i Blinde uden Overvejelse og Kritik. Men den store Mængde af Børsfolk betragter denne Sag nærmest fra det Synspunkt, at Skade kan den jo i alt Fald ikke. Saa er der dernæst en Del, som er meget kølig overfor Planen, og endelig ikke saa faa, som ere rent ud fjendtlige. Der foreligger derfor ikke ude fra en saadan stærk Opinion til Gunst for denne Sag, som skulde kunne gøre det overflødig, at Regeringen netop overfor Folketinget bestræbte sig for at vække levende Interesse for den. En saadan Interesse vinder man i Reglen kun for en Sag ved selv at arbejde for den; først da faar man Kærlighed til den, Tro paa den; det bliver efterhaanden ens egen, naar man arbejder sig ind i den, bliver fuldt ud fortrolig med alle dens Enkeltheder. Ogsaa af

den Grund havde det været højest ønskeligt, at der var blevet givet Medlemmerne her i Rigsdagen Lejlighed til at komme fuldstændig til Bunds i hele denne Sag. Saaledes som den nu foreligger for os, ledsaget af 6 smaa Sider Anmærkninger, er den langt fra saaledes oplyst, at vi med Sikkerhed kunne udtale os om alle de Tvivlsmaal, hvortil den giver Anledning.

Efter at have gjort disse Bemærkninger, vil jeg nu angaaende Sagens Realitet først og fremmest sige dette, at jeg for mit personlige Vedkommende billiger Planen i de store Træk. Jeg billiger den, jeg anser det for overmaade gavnligt og ønskeligt, om den blev gennemført. Jeg har allerede i en halv Snes Aar — tidligere end de fleste andre — haft Blikket rettet paa denne Sag og deltaget i dens Drøftelse. Dog maa jeg sige, at naar jeg betragter et Anlæg som det her foreslaaede som et utvivlsomt Gode, gaar jeg ud fra et noget andet Synspunkt, end det der i Reglen gøres gældende. For mig er det ikke just Hovedsagen, at vi faa en Frihavn, men derimod det, at vi faa en billig Havn. Hovedsagen synes mig at være den, at Havne med de mindst mulige Afgifter og de lavest mulige Omkostninger for Handelsværet i enhver Henseende, en Havn forsynet med Skure, Bathuse og alt andet Tilbehør eller moderne Indretning, med Dampkraner, Sørbaneforbindelser o. s. v., med størst mulige Toldelettelser, i det hele taget en Havn, hvor Trafikken i alle Hensninger nyder en saadan Behandling, som man i Købmandssproget kalder kulant — kort sagt, en Nutidshavn i virkelig Forstand. En saadan Havn er Kjøbenhavns Havn ikke. Den lader i teknisk Henseende adskilligt tilbage at ønske, og det er tillige en dyr Havn, endog saa meget dyr Havn. Det, hvori jeg ser Hovednyttens med det Anlæg, som her er Tale om, det er, at skabe en saadan fortrinlig Nutidshavn. Hvad derimod angaar Muligheden af at skabe større industrielle Virksomheder o. s. v. indenfor Frihavnens Omraade, da maa jeg tilstaa, at overfor dette Spørgsmaal stiller jeg mig noget mere tvivlende. Jeg indrømmer, at det er overmaade vanskeligt i den Slags Ting at se ud i Fremtiden; det kan derfor gjerne være, at der kan blive Lejlighed til at udvikle Virksomheder, som det er umuligt for Tiden med Bestemthed at forudse; men jeg nægter ikke, at jeg for min Del ikke har nogen overdreven stor Tro dertil, ligesom jeg er tilbøjelig til at antage, at de Slutninger, man vil drage fra Forholdene i Hamborg, af mange Grunde næppe ville holde Stik. Dette spiller imidlertid for mig ikke nogen